

Tisková zpráva

Studie ukázala, že reálné náklady penzijka jsou 0,82 %

Praha 18. května 2026 – Studie renomované poradenské společnosti EY spočítala reálnou nákladovost českého penzijního spoření. Průměrná výše nákladovosti za období 2016–2025 je podle studie 0,82 %. U starých fondů pak 0,72 %, u nových 1,53 %. Jedná se procentuální část z výše obhospodařovaného majetku a jde o vážený průměr celého sektoru českého penzijka, který ukazuje mezní bod, kdy se typická penzijní společnost pohybuje z pohledu zisku na černé nule.

Ve veřejném prostoru jsou aktuálně diskutovány různé podněty spojené se třetím penzijním pilířem (penzijkem). Řada z nich ale nebere v úvahu komplexnost penzijka v českých podmínkách. Mezi tyto příklady patří i v posledních měsících zveřejňované analýzy CERGE–EI. V jejich rámci je mimo jiné simulována sektorová hranice zisku, nicméně sami autoři přiznávají, že si poklady pro své výpočty brali pouze od některých poskytovatelů penzijka na českém trhu. Jejich pohled na systém penzijka a jimi navrhované změny tak neberou v potaz trh jako celek. I proto nechala APS ČR u poradenské společnosti EY zpracovat studii, která se právě reálným nákladům penzijka věnuje. **Podle výpočtů EY je tato mez zisku a ztráty pro typickou českou penzijní společnost na úrovni 0,82 %.**

Je zřejmé, že definovaná nákladovost musí být kompenzována úplatou za správu minimálně ve stejné výši – regulatorní nastavení výše úplaty za správu pod tuto hodnotu by logicky mělo za následek zmenšování trhu o některé současné poskytovatele. „*Trh penzijka se ustavoval více než třicet let a dnes je na něm devět svébytných hráčů. Právě díky tomu mají účastníci možnost volby z řady přístupů k produktu. Konkurence mezi penzijními společnostmi přináší tlak na výši úplat a samozřejmě také na kvalitu služeb pro účastníky. Kdyby se podmínky měly změnit způsobem, který bude pro část poskytovatelů neakceptovatelný, došlo by ke snížení počtu společností, které produkt nabízejí, a z toho by jen stěží profitovali samotní účastníci,*“ říká **Radek Moc, prezident APS ČR.**

Obecně platí, že jakékoliv snížení úplat povede ke zhoršení návratnosti současných dlouhodobých investic penzijních společností a ty společnosti, které na trhu zůstanou, budou nuceny přehodnocovat své dosavadní obchodní modely. Nižší poplatky samy o sobě

negarantují vyšší výnosy, zejména pokud současně omezují schopnost profesionálně a dlouhodobě spravovat penzijním společnostem svěřená aktiva. „Případný nižší poplatkový strop navíc vytvoří tlak na posun k nákladově nejlevnějším pasivním strategiím, což by znamenalo nižší očekávané zhodnocení zejména pro mladší účastníky s delším investičním horizontem,“ doplňuje **Moc**.

Výše zmíněné analýzy CERGE-EI krom jiných metodologických vad také nepracují se všemi existujícími náklady, které jsou s poskytováním penzijka spojeny. Konkrétně autoři opomíjí mimo jiné náklady na kapitál a ve svém pohledu na nákladovost sektoru se dostávají cca o 20 % níže, než ukazuje reporting ČNB.

„Český systém třetího pilíře je napříč Evropou poměrně unikátní už tím, že všechny náklady, které penzijní společnost má, musí být kompenzovány v rámci zastropovaného poplatku za správu, kromě kterého nesmí být účastníkovi účtováno nic navíc,“ říká **Karel Svoboda**, ředitel **Financial Services Consulting EY**, vedoucí týmu, který studii zpracoval. „Když jsme vzali v potaz opravdu všechny náklady spojené s poskytováním produktu a za použití váženého průměru jsme je promítli na trh, vyšlo nám, že reálná nákladovost systému je 0,82 %. Průměrné příjmy z poplatků penzijních společností pak za stejné období byly 1,04 %, přičemž hodnoty vyšší než 1 % bylo dosaženo pouze v letech 2023–2025,“ doplňuje **Svoboda**.

Při úvahách o českém penzijku není možné opomíjet skutečnost, že systém je tvořen transformovanými fondy, které jsou pro nově příchodí již uzavřené, a fondy doplňkového penzijního spoření (nové penzijko), kam samozřejmě vstoupit lze.

Mezi strukturou nákladovosti doplňkového penzijního spoření a transformovaných fondů je významný rozdíl, který je daný zejména rozdílnou dobou trvání, odlišnými nároky na kapitál a jinou fází ekonomického cyklu obou typů investování na penzi. „Celková nákladovost třetího pilíře je svým způsobem zavádějící. Pokud se podíváme na typy fondů zvlášť, vidíme, že transformované fondy měly během zkoumané dekády nákladovost 0,72 %, zatímco u fondů nového doplňkového penzijního spoření byla nákladovost v průměru 1,53 %,“ poukazuje **Svoboda**.

Pokud se na penzijko podíváme z budoucí perspektivy jen optikou fondů doplňkového penzijního spoření, tedy těch, kam je nyní možné vstoupit a které jsou budoucností systému, je zřejmé, že nákladovost systému je více než půl procenta nad stropem úplaty za správu. „Je zřejmé, že už pro samotné pokrytí nákladů nových fondů penzijní společnosti

potřebují i úplatu za výkon, bez ní by v průměru končily ve ztrátě. Úplata za výkon je však limitována takzvaným high-water mark principem, kdy ji penzijní společnost smí inkasovat pouze při překonání historicky nejvyšší hodnoty penzijní jednotky. Penzijní společnosti jsou tedy jasně motivovány, aby se aktivně staraly o portfolia klientů a přinášely jim zisky, bez toho by si nemohly dovolit penzijko poskytovat. Stejně tak je jasné, že snižování stropu úplaty za správu by jen zvětšilo rozdíl mezi reálnou nákladovostí a právě úplatou, která má z definice náklady na produkt pokrýt,“ uzavírá Radek Moc.

Kontakt pro média: **Jan Sedláček**, sedlacek@ewing.cz, 775 426 256